

**Brylofs-gedicht ter eeren vanden eervvaerden,
hooch-geleerden, godt-saligen D. Pavlvs
Colonivs bedienaer des godlicken woorts binnen
Leerdam, met de eerbare, deuchden-rijcke
ionck-vrouwe Catharina Lemans**

**inden houwelicken-staet binnen 'sHertogenbosch
bevestight den 9. ianuarij 1652**

Franciscus de Wael

bron

Franciscus de Wael, *Brylofs-gedicht ter eeren vanden eervvaerden, hooch-geleerden, godt-saligen D. Pavlvs Colonivs bedienaer des godlicken woorts binnen Leerdam, met de eerbare, deuchden-rijcke ionck-vrouwe Catharina Lemans*. Iohannes Rammazeyn, 's-Hertogenbosch 1652.

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/wael001bryv01_01/colofon.htm

dělní

**Brylofs-gedicht Ter eeren Vanden Eervvaerden, Hooch-geleerden,
Godt-saligen D. PAVLVS COLONIVS Bedienaer des Godlicken Woorts
binnen Leerdam, Met de Eerbare, Deuchden rijcke Ionck-vrouwe
Catharina Lemans**

ACh! wy beleven nu al sulcke droeve dagen,
Dat yder menschen-kint mach suchten ende clagen
Van wegen alle 't quaet, van wegen al 't verdiert,
Dat vele wert gehoort, en datmen vele siet.
De tyden loopen ons nu soo geweldich tegen,
Godt wederhoudt ons nu soo bijster sijnen segen,
Daer wil oock soo veel ramp noch naken onse deur,
Dat ons de reden schynt te roepen tot getreur:
Edoch als ick my keer, en sie aen d'ander zijde,
Soo dunckt my datmen oock mach vrolick zijn en blijde:
Want onder alle 't quaet, dat ons nu wedervaert,
Toont onse goede God noch sijnen goeden aert.

Dies ben ick soo gemoet, dat ick door mijn Gedichten
 De vrienden tot vermaeck noch hebbe willen stichten,
 En toonen met een woort, dat onse God gewis
 Ons noch tot onser vreucht seer goedertierich is.
 Hy is seer goedertier aen alle sijne wercken,
 Gelijckmen kan verstaen en clarelick bemercken,
 Wanneermen maer en let op alle 'tgroote goet,
 Dat hy noch alle daegh aen sijne schepsels doet.
 De Visschen inde zee, de Visschen der rivieren,
 De Beesten op het droogh, en alle domme dieren
 Geeft hy tot onderhoudt naer eysch van haeren staet,
 Wat hun den buyck vervult tot datse zijn versaet.
 De Boomen desgelijcks, de Bloemen, ende Cruijden;
 En alle vrucht des velts die konnen ons beduyden,
 Dat God is goedertier, en dat sijn goeden aert
 Sich allesints aen hun gestadich openbaert.
 Edoch wel aldermeest zijn Godes ingewanden
 Ontsteken over 'twerck, en 'tmaecksel sijner handen,
 Geschapen nae sijn beelt, gemaect nae sijnen wensch;
 En dat is even selfs de redelicke mensch.
 O mensch, onweerde mensch, wie kan te recht verhalen,
 Al 'tgoet dat over u van boven komt dalen,
 Gelijck als eenen dauw en regen over 'tcruyt,
 En over al 'tgewas dat uyter aerden spruyt?
 De beste menschen selfs die zijn hier 'tallen dagen
 Niet weerdich dan den vloeck, en alderhande plagen,
 Dan alderley verdriet, dan droefheyte ende pijn,
 En dan hiernaemels oock in 't helsche vyer te zijn.

Maer des al niet te min Godt is den mensch gestadich,
 Soo gunstich ende goet, soo vriend'lick en weldadich
 Als of de mensche was een sonderlinge vriend,
 Die van hem alle goet, en alle heyl verdient.
 Het geestelicke goet dat ons komt toe te vloeyen,
 Om daer door onse ziel te doen in Christo groeyen,
 Is soo geweldich groot, dat in dit aerdsche dal
 Noyt yemandt God genoegh daer over prijsen sal.
 God laet sijn goetheyt oock als een fonteyne springen
 In't geven van dat goet, in't geven van die dingen,
 Waer door ons lichaem wert gecleedet en gevoedt,
 En waer door datmen hier ter weerelt leven moet.
 Iae dat noch meerder is, hy komt ons oock te geven
 Veel dingen diemen niet van nood' heeft om te leven,
 Maer die door hare deucht en aengenamen smaeck
 Ons wonder dienstich zijn tot wellust en vermaeck.
 Dat dit de waerheyt is, kan ons genoegh bewijsen
 De tafel hier vervult met alderhande spijsen,
 Die meer zijn dan genoegh, die meer zijn dan't behoeft,
 Om tot vermaeck te zijn volcomentlick getoeft.
 En int bysonder oock toont God sich aen de menschen
 Soo goedertier te zijn, dat hyse geeft haer wenschen,
 Dat hy gantsch onverdiend een kostelick cleynoodt,
 En een gewenschten schat hun werpt in haeren schoot.
 Dat dit waerachtich is, dunckt my genoeg te blijcken
 By 'toordeel dat ghy selfs, ô Bruydegom, sult strijcken,
 Indienje slechts erkent, dat ghy nae Godes raet,
 En door sijn goetheyt zijt gebracht tot desen staet

Indienje slechts bekend, dat onse sondicheden
 Verdienen dat God ons met voeten soude treden,
 En dat wy soudē zjn veracht en seer versmaet
 Van wegen ons bedrijf, dat sijne ziele haet.
 Ghy hebt dickmael bestaen in dees of gene hoecken
 Met bidden en gesmeeck den grooten God te soecken
 Om dese weerde Bruydt, en aengename mensch,
 En siet, God heeft u nu gegeven uwen wensch,
 O ghy geluckigh man, gesegent vanden Heere,
 Die u te deser tyt gecroont heeft met een eere,
 Die niet en is gemeyn aen yder weerdich man,
 Die wel gelettert is, en oock wel preken kan,
 Dus heeft de goede God hier in aen u bewesen,
 Dat hy gantsch weerdich is, van u te zjn gepresen
 Met een geraeckte ziel, met eenen blyden mont
 Om dat die weerde Bruydt u is van hem vergont.
 Ick hoeve dese Bruydt u niet seer aen te prijsen:
 Haer deuchden sullen selfs hier na genoeg bewijsen,
 Dat sy gedreven wort van eenen goeden geest,
 Die u sal konnen zjn tot een gestage feest.
 Doet ghy maer uwen plicht, besteet al uwe sinnen,
 Om haer (gelijckje moet) van herten te beminnen,
 Als eene die met u soo krachtich is vereent,
 Dat ghy met haer nu zyt een vleesch en een gebeent.
 Ghy weet dat Godes woort oock aenwijst dese leere,
 Dat yder man sijn wijf moet geven hare eere,
 En dat de man oock moet betonen aen sijn wijf,
 Dat sy hem is so lief gelijk sijn eygen lyf.

Als dit van u geschiedt, dan sult ghy haer bevinden
 In aert gelijk te zijn de liefvelicke Hinden,
 Gehoorzaam, en beleeft, liefdelich ende soet,
 Tot uwen dienst bereydt; gelijkse wesen moet.
 En ghy, o weerde Bruydt, gedenckt in al u leven,
 Dat u de goede God heeft desen man gegeven,
 Om u te zijn een troost, een schildt, een grooten loon
 En op u weerdich hoeft een heerelicke croon.
 Gedenckt, dat God hem heeft eerstmael u toe gesonden
 En dat ghy desen vriendt hebt ongesocht gevonden,
 Als een verholten schat die diep in d'aerde light,
 En die u is van zelfs gecomen in't gesicht.
 Men hoeft van desen man niet veel tot lof te spreken:
 De deuchden diemen vindt in sijne ziele steken,
 Die zijn genoeg bekent; die zijn genoeg verbreyt,
 Al ist dat mijn Gedicht geen woort daer van en seyt
 Wel ghy gewenschte Bruydt, ick meyne dat wy moeten
 V voor een salich mensch aenschouwen en begroeten,
 Om dat u desen schat, dit kostelick juweel
 Van God geworden tot u bescheyden deel:
 Houdt dan nu desen man in meerder eer en waerde,
 Dan is 'talderbeste gout dat hier is op der aerde:
 Draecht u soo tegens hem gelijk ick heb' verclaert,
 Dat ghy u dragen sult door uwen goeden aert.
 Nu dan, ghy jeuchdich paer, indien ghy't acht te wesen.
 Een weldaet vanden Heer, wel weert te zijn gepresen,
 Dat ghy malcander hebt genomen by der hant,
 En nu vereenicht zijt door desen stalen bant

Soo gaet tot uwen God, en doet hem offeranden,
 Die soete zijn van reuck, en op den altaer branden;
 Gaet offert hem nu lof, en prijst nu synen naem,
 Om dat u sijne hant dus heeft gevoeght te saem
 Doet wyders uwen plicht, gelijk de God der Goden
 Aen d'Echte lieden heeft in sijne Wet geboden:
 Soo sal hy met u zijn in alles watje doet,
 En soo en sal u noyt ontbreken eenich goet.
 God sal den segen wis ter rechter tyt gebieden
 Te comen over u als over alle lieden,
 Die hem op sijn gebodt altoos ten dienste staen,
 En die met rechten ernst in sijne wegen gaen.
 Hy sal den segen staech all' avont ende mergen
 Doen vallen als den dauw, die viel op Zions bergen,
 Die daer den wasdom gaf aen alle 'tgroene gras;
 En oock aen alles wat een vrucht der aerden was.
 Och! siet dat ghy wel meest meucht voelen en bevinden
 Dat ghy gemeynschap hebt met Christo, den Beminden,
 En laet wel aldermeest zijn uwes herten lust,
 Dat ghy den Soone Gods omhelset ende kust.
 Want oock het meeste soet dat jonge lien genieten,
 Komt als een water-stroom seer snel voorby te schieten:
 Het is gelijk den roock die haestelick verdwijnt,
 En soo veel niet en is gelijkse somtijts schijnt.
 Maer als men sich oprecht in Christo kan verlusten,
 Dan is de ziel in staet om eeuwichlick te rusten,
 Dan heeft men inden geest soodanich eenen smaeck,
 Waer doormen naderhant noch heeft een groot vermaeck.

B1r

Och of ick nu yet mocht met wenschen voor u krijgen!
Mijn ziele sou terstont tot inden Hemel stijgen,
En wenschen datje wiert met zegen overstort
Soo seer als eenich mensch hier op der aerden wort.
Maer nu, den zegen Godts en hanght niet aen ons wenschen
God segent dien hy wil, hy segent alle menschen,
Die sijne vrienden zijn, en zijnen willen doen,
Wanneerse zijn met hem gecomen tot versoen.
Doch even wel ick wensch, dat ghy door dit u trouwen
Den zegen hebben meucht om Godes huys te bouwen,
En dat dien cleynen hoop, die sich tot Godt bekeert
En in den Hemel komt, door u mach zijn vermeert,
Ick wensche, datje meucht bevinden allerwegen,
Dat God u gunstich is en vaderlick genegen,
Dat ghy aen lijf en ziel in alle dingen meucht
Altoos voorspoedich zijn tot inde volle vreucht.
Ick wensche tot besluyt, dat uwe Ouders meugen
Van herten zijn verblijdt en sich in u verheugen,
Door't hooren ende sien van uwen goeden spoet,
En van dat Godes heyl u allerweegh ontmoet.
O goedertieren God, o Wesen aller wesen,
Vervult doch dit gewensch, op dat wy oock in desen
Vw' goetheyt mogen zien, en alsoo des te meer
Bekennen dat ghy zijt een goedertieren Heer.

F. de WAEL

**Yder staet
Heeft sijn quaet.**

Wie dan aenveerd den Echten staat,
Die schicke sich tot eenich quaet,
Maer hy en vreesse geen verdriet,
Als hy d'oprechte liefde siet.
Want (O!) die liefde is soo soet,
Dat sy hier alle quaet vergoet:
Die liefde maeckt dat man en vrouw
Malcander troosten inden rouw.
Die liefde maeckt het Echte paer
Te werden allesints gewaer,
Dat haer geselschap hun gewis
Sulck een vermaeck en soetheyt is,
Dat sy getroost zijn in gepijn,
Als sy maer by malcander zijn,
En oock getroost in grooten noodt,
Als hun slechts niet en scheydt de doodt,
Ist hier dan suyr, of bitt're gal,
De liefde die versoet'et al
En dus is dan den Echten staet
Soo quaet niet alsse sich gelaet.

Idem

**Yder huys
Heeft sijn cruijs.**

AL wie dan eens wil houden huys,
Die schicke sich tot eenich cruijs.
Maer hy en vreesse voor geen quaet,
Als hy maer in Gods gunste staet,
Iae die den grooten God recht vreest,
Mach noch verblijt zijn inden geest,
Als hy van hem wert aengetast,
En met een droevich cruijs belast:
Want daer steeckt eenen segen in,
Die hem is tot een groot gewin.
T'is voor sijn vleesch wel groote pijn,
Maer voor sijn geest een medecijn.
Het suyvert hem van't quade bloet,
Dat sijne ziele schade doet.
En als hy wert door't cruijs bedroeft,
Dan wert de deucht in hem beproeft.
In summa, wie God vreest en dient,
Die blijft in't cruys noch synen vrient,
En 'tcruijs is hem een bitter goet,
Dat door de vruchten wert versoet.

Idem.

Brvylofs gesangh Op de Wijse vanden 9. Psalm

1.

O God, wat is het menschen-kint,
Dat ghy't soo lief hebt en bemint?
Wat is de mensch in al sijn wegen,
Dat ghy tot hem soo zijt genegen?

2.

Al is hy van een fier gelaet,
Hy is nochtans seer slecht van staet:
Want wat is doch sijn lijf in waerde,
Dan vuylen stanck en stof der aerde?

3.

En (ach!) wat is doch sijne ziel,
Dan eenen grondeloosen wiel
Van alle boosheyt ende sonden,
Die in hem liggen op-gewonden?

4.

Wat is hier oock al sijn gewoel,
Dan eenen vuylen modder poel?
Wat is sijn doen en al sijn poogen?
Dan eenen grouwel voor dijn oogen?

5.

Hoe zijt ghy dan, o God, soo goet,
Dat ghy ons niet dan wel en doet,
Daer wy verdienen 'tallen dagen
Niet dan verdriet en sware plagen?

6.

Ghy geeft ons hier in overvloet
Het lekker Vet, en oock het Soet,
Daer wy van honger mochten sterven,
Van dorst versmachten en verderven.

7.

Ghy maect ons hier in dese Feest
Verheucht te zijn en bly van geest;
Daer ghy ons mochte doen verdwijnen
Door groote droefheyt ende pijn.

8.

Dies loven wy, Heer, uwen Naem,
Om dat ghy ons hier al te saem
Laet uwe gunst en goetheyt smaken
In dingen die ons seer vermaken.

9.

Wy prijsen oock dijn goeden aert,
Om dat ghy hebt te saem gepaert
Die twee alhier geliefde menschen,
Dien ghy gegeven hebt haer wenschen.

10.

Nu, Heere, laet dit zijn een werck
Ten goede van uw' diere Kerck,
Geeft hun door middel van dit trouwen
Den segen om dijn huys te bouwen.

11.

Weest doch by desen Bruydegom,
En oock by sijne Bruydt al-om
Met uwen Geest en uw' genade;
En leydt hun steeds naer uwen rade.

12.

Och Heere, geeft ons all' gelijk
Te dencken aen het Hemelrijck,
Alwaer het Lam sijn Bruydt sal trouwen,
En daermen steeds sal Bruyloft houwen.

13.

Laet ons bedenken en verstaen,
Dat alle dingen hier vergaen,
Dat 's weerelts vreucht en heerlicheden
Seer haestich werden afgesneden.

14.

Maer dat de heerlickheyt en vreucht,
En desgelijcks de ware deucht,
In't hemelsch Coninckrijck na desen
Sal hebben een bestendich wesen.

15.

Geeft dan, o Heer dat onsen geest
Soo trachte nae die Bruylofs-feest,
Dat wy daer eens in vreuchde 'tsamen
Aensitten mogen. Amen, amen.

F. de WAEL